

[Peter Larsen.]

end at regeringspartierne har den opfattelse, at man ikke vil ændre på udlånsformerne for disse arbejderboliger, og det forekommer i og for sig ret mærkeligt, når man lagde mærke til, hvad det ærede medlem hr. Bladt sagde ved lovforslagets første behandling, hvor han stærkt understregede, at vi måtte erkende, at der ikke var et så stærkt behov, som der tidligere har været. Det fremgår da også ganske klart både af de forhandlinger, der har været ført i udvalget, og af de oplysninger, vi har fået udefra, at der er sket en ændring på disse områder, en ændring, som jeg ved første behandling nærmere uddybede, og som kort og godt kan karakteriseres på den måde, at der er en stigende tendens til, når en mand har fået en landarbejderbolig, at han da vælger et andet erhverv. Det viser netop, at man bør tage fat på at ændre de bestående låneformer, og derfor synes vi, at nu kunne man lige så godt tage fat med det samme og søge at mildne overgangen til eventuelle nye låneformer, og det er baggrunden for, at vi ikke har kunnet acceptere regeringens forslag i den foreliggende form, men har ment at måtte stille ændringsforslag, der forbereder en overgang til andre låneformer.

De ændringsforslag, vi har stillet, går ganske enkelt ud på, at man påbegynder denne nye finansieringsform ved at åbne muligheder for, at låntagerne kan optage lån i en kreditforening, i en sparekasse eller eventuelt i et andet låneinstitut af et beløb på indtil 5 000 kr. Samtidig foreslår vi, at statslånet til selve byggeriet skal nedsættes fra 26 500 kr. til 21 500 kr.

Vi ændrer ikke muligheden for at opnå det installationslån på 2 000 kr., som er en nydannelse i regeringsforslaget; det vil vi ikke røre ved.

Det er klart, at når der stilles forslag om, at byggelånet skal nedsættes med 5 000 kr., er det rimeligt samtidig at nedsætte statens udlånsbeløb fra 18 mill. kr. til 15 mill. kr. årlig.

Det vil af disse få bemærkninger fremgå, at det er meget begrænsede ændringer, der er tale om, og der er slet ikke, som det ærede medlem hr. Bladt nu gjorde gældende, tale om en principiel ændring, hvorved vi fraviger baggrunden for denne lovgivning,

nemlig støtten til opførelse af boliger for de dårligst stillede.

Hele den økonomiske side af sagen indskrænker sig jo til en merudgift på måske et par kroner om ugen for de mennesker, der her er tale om, og så må man ikke glemme, at de huse, der skal opføres efter denne lov, hvis ændringsforslagene bliver vedtaget, ikke bliver dyrere at bygge, og at man kan bygge lige så mange arbejderboliger efter vore forslag som efter regeringsforslaget. Den eneste ændring, der sker, er, at vi får påbegyndt en finansiering på linje med den, der gælder for andet boligbyggeri, samtidig med at man bibeholder det sociale hensyn, som man har ment at måtte tage til disse menneskers økonomiske stilling ved at opretholde den forholdsvis lave rente for en væsentlig del af dette byggeri. Det er altså vor opfattelse, at det ud fra en samlet økonomisk vurdering ikke vil være rigtigt at afvise disse ændringsforslag.

Nu gør man derudover gældende, at det vil kræve en yderligere administration at gennemføre en sådan udlånsordning. Jeg tror nu ikke, at administrationsproblemerne vil vokse nævneværdigt som følge af, at låntagerne skal optage sådanne foranstående lån. Alle andre mennesker, som skal bygge, som skal på lånemarkedet, er jo henvist til at betjene sig af denne form for lån, og under hensyn hertil og under hensyn til, at det må være vor opgave at undgå forskelsbehandling, synes jeg netop, at det må være rigtigt at gå den vej. Jeg beder samtidig erindret, at det jo kun er et begrænset antal huse, der bygges efter denne lov; sidste år var det 690 eller måske knap 2 pct. af det samlede boligbyggeri.

Der er en anden side af sagen, som jeg mener vi også bør fæste vor opmærksomhed lidt ved, hensynet til dem, der eventuelt optager lån i en sparekasse. Mon ikke det i mange situationer vil være en fordel for disse mennesker at have kontakt med et pengeinstitut? Nu ved jeg vel, at en del af dem, når de er blevet gift, kan have begrænsede opsparingsmuligheder; men mange af de unge ugifte, dem, der siden søger disse lån, har i hvert fald mulighed for at spare op; og hvor mange af børnene, der udgår fra disse hjem, har ikke også en sparekassebog med mindre beløb? Jeg tror, at vi ved at vælge denne fremgangsmåde